

МОНГОЛБАНКНЫ ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ТУШААЛ

2022 оны 02 сарын 11 өдөр

Дугаар А-34

Улаанбаатар хот

Урт хугацаат репо арилжааны нэмэлт нөхцөлийг шинэчлэн батлах тухай

Төв банк (Монголбанк)-ны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэг, 5 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 2 дахь заалт, 10 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэг, 11 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн 2, 4 дэх заалт, 15 дугаар зүйл, 28 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 2 дахь заалт, Коронавируст халдвар (Ковид-19)-ын цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх, нийгэм, эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 10.1.1 дэх заалт, 10.2 дахь хэсэг, Улсын Их Хурлын 2020 оны 21 дүгээр тогтоолын 2 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1.4.1 дэх заалт, Коронавируст халдвар /Ковид-19/-ын цар тахлын үед санхүү, эдийн засгийн тогтвортой байдлыг хангах, эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, төрийн үйлчилгээнд цахим шилжилт хийх арга хэмжээний тухай Улсын Их Хурлын 2020 оны 32 дугаар тогтоолын 2 дахь хэсгийн 2 дахь заалт, Монголбанкны Ерөнхийлөгчийн 2020 оны 11 дүгээр сарын 25-ны өдрийн А-425 дугаар тушаалаар батлагдсан Репо арилжааны журмын 2.5 дахь заалт, Мөнгөний бодлогын хорооны 2022 оны 01 дүгээр сарын 28-ны өдрийн 1 дүгээр тогтоолыг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1.Долоо хоногоос урт хугацаатай репо арилжааны нэмэлт нөхцөлийг энэ тушаалын нэгдүгээр хавсралтаар шинэчлэн баталсугай.

2.Урт хугацаат репо арилжааг Төв банкны барьцаа хөрөнгийн жагсаалт дахь активыг барьцаалан хийж, байгуулсан хэлцлийн барьцаа хөрөнгийн шаардлага, хүрэлцээг хангаж ажиллахыг Нөөцийн удирдлага, санхүүгийн зах зээлийн газар (А.Энхжин)-т даалгасугай.

3.Энэ тушаалыг хэрэгжүүлж ажиллахыг Нөөцийн удирдлага, санхүүгийн зах зээлийн газар (А.Энхжин), Санхүү бүртгэлийн газар (Ц.Гарьд), Банкны бүтцийн өөрчлөлт, бодлогын газар (Н.Ариунбат), Хяналт, шалгалтын газар (Ц.Нарандалай)-т тус тус даалгасугай.

4.Энэ тушаалын биелэлтэд хяналт тавьж ажиллахыг Дотоод аудитын газар (Т.Амарсайхан)-т даалгасугай.

ЕРӨНХИЙЛӨГЧ

Б.ЛХАГВАСҮРЭН

1522010152

**ҮНЭТ ЦААСЖУУЛАХ ЗЭЭЛИЙН БАГЦ БОЛОН РЕПО АРИЛЖААГААР АВСАН ЭХ
 ҮҮСВЭРЭЭР ШИНЭЭР ЗЭЭЛ ОЛГОХ, ОЛГОСОН ЗЭЭЛИЙН НӨХЦӨЛД ӨӨРЧЛӨЛТ
 ОРУУЛАХАД ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА**

№	ЗЭЭЛИЙН НӨХЦӨЛ	ЖИЖИГ, ДУНД ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН САЛБАР	ҮЙЛЧИЛГЭЭ ¹ , ХУДАЛДААНЫ САЛБАР	УУЛ УУРХАЙН БУС ЭКСПОРТ БОЛОВСГУУЛАХ ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН САЛБАР
1	Зээлийн ангилал	Зээлийн хугацаанд ангилал буураагүй төгрөгийн зээл байх (Хэвийн зээл)	Зээлийн хугацаанд ангилал буураагүй аж ахуйн нэгжийн төгрөгийн зээл байх (Хэвийн зээл)	Зээлийн хугацаанд ангилал буураагүй аж ахуйн нэгжийн төгрөгийн зээл байх (Хэвийн зээл)
2	Зээлийн үлдсэн хугацаа	2 жилээс багагүй	2 жилээс багагүй	18 сараас багагүй
3	Нэг зээлийн дээд хэмжээ	3 тэрбум төгрөг	3 тэрбум төгрөг	Монголбанк болон банкууд хамтын санхүүжилт хэлбэрээр зээл олгоно. Ингэхдээ: <ul style="list-style-type: none"> • Монголбанкны эх үүсвэр 15 тэрбум төгрөг хүртэл, • Банкны эх үүсвэр нь зээлийн нийт дүнгийн 30 хувиас багагүй.
4	Шинээр олгох зээл, дахин санхүүжүүлэх зээлийн харьцаа	Банк нь Монголбанкнаас авсан санхүүжилтийн 50 хувиас багагүй дүнгээр шинэ зээл олгох	Банк нь Монголбанкнаас авсан санхүүжилтийн 50 хувиас багагүй дүнгээр шинэ зээл олгох	Банк нь Монголбанкнаас авсан санхүүжилтийн 50 хувиас багагүй дүнгээр шинэ зээл олгох
5	Шинээр олгох, дахин санхүүжүүлэх зээлийн хүү	Репо арилжааны хүү +4 нэгж хувиас хэтрэхгүй байна	Репо арилжааны хүү +4 нэгж хувиас хэтрэхгүй байна	Репо арилжааны хүү +4 нэгж хувиас хэтрэхгүй байна
6	Үндсэн төлбөрөөс чөлөөлөгдөх хугацаа	6 сараас доошгүй (Харилцагчийн хүсэлтэд үндэслэн)	6 сараас доошгүй (Харилцагчийн хүсэлтэд үндэслэн)	6 сараас 12 сар (Харилцагчийн хүсэлтэд үндэслэн)
7	Зээлийг урьдчилан төлж болох эсэх	Болно	Болно	Болно
8	ААН-ийн зээлийн тогтмол төлбөр төлөх боломж	Аж ахуйн нэгжийн хувьд: Сарын EBITDA (Хүү, татвар, элэгдэл, хорогдлын өмнөх орлого) нь зээлийн нэг удаагийн эргэн төлөлтөөс /сараар эргэн	Сарын EBITDA (Хүү, татвар, элэгдэл, хорогдлын өмнөх орлого) нь зээлийн нэг удаагийн эргэн төлөлтөөс /сараар эргэн	Сарын EBITDA (Хүү, татвар, элэгдэл, хорогдлын өмнөх орлого) нь зээлийн нэг удаагийн эргэн төлөлтөөс /сараар эргэн

¹ Энд дурдсан Үйлчилгээний салбарт Үндэсний статистикийн хорооноос 2019 онд баталсан “Эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны салбарын ангилал” дахь Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ; Мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа; Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа; Хүний эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа; Урлаг, үзвэр, тоглоом, наадам зэрэг салбарууд хамаарна.

№	ЗЭЭЛИЙН НӨХЦӨЛ	ЖИЖИГ, ДУНД ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН САЛБАР	ҮЙЛЧИЛГЭЭ ¹ , ХУДАЛДААНЫ САЛБАР	УУЛУУРХАЙН БУС ЭКСПОРТ, БОЛОВСРУУЛАХ ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН САЛБАР
		<p>төлөлт хийгддэг бол/ багагүй байх</p> <p>Иргэдийн хувьд: Сарын ахиуц ашиг (Борлуулалтын орлогоос хувьсах зардлыг хассан дүн) нь зээлийн нэг удаагийн эргэн төлөлтөөс /сараар эргэн төлөлт хийгддэг бол/ багагүй байх</p>	<p>төлөлт хийгддэг бол/ багагүй байх</p>	<p>төлөлт хийгддэг бол/ багагүй байх</p>
9	Үйл ажиллагааны тогтвортой байдал	Сүүлийн 6 сар үйл ажиллагаа эрхэлсэн байх	Сүүлийн 6 сар үйл ажиллагаа эрхэлсэн байх	Сүүлийн 6 сар үйл ажиллагаа эрхэлсэн байх
10	Барьцаа хөрөнгийн төрөл	Үл хөдлөх ба хөдлөх хөрөнгө	Үл хөдлөх ба хөдлөх хөрөнгө	Үл хөдлөх ба хөдлөх хөрөнгө ²
11	Барьцаа хөрөнгийн шалгуур	<p>(1) Банкны шаардлагыг хангасан өөрийн өмчлөлийн эсвэл гуравдагч этгээдийн барьцааны зүйл байх;</p> <p>(2) Барьцаа хөрөнгө нь шаардах эрхийн зөрчилгүй (ТЗК-руу шаардах эрх нь бүрэн шилжих боломжтой байх);</p> <p>(3) Барьцаа хөрөнгө нь үнэт цаасны багцад багтаж байгаа хэвийн зээлээс өөр хэвийн зээлд давхар харьяалагдаж болно. Уг тохиолдолд зээл чанаргүй ангилагдсан бол үнэт цаасанд харьяалагдах зээлийн төлбөрийг тухайн аж ахуйн нэгж тэргүүн ээлжинд барагдуулахыг хүлээн зөвшөөрсөн байна;</p> <p>(4) Барьцаа хөрөнгийн үнэлгээг үнэт цаасжуулалт хийгдэхээс 6 сараас багагүй хугацааны өмнө хийсэн байх;</p> <p>(5) Хөдлөх эд хөрөнгө барьцаалж буй тохиолдолд Хөдлөх эд хөрөнгө болон</p>	<p>(1) Банкны шаардлагыг хангасан өөрийн өмчлөлийн эсвэл гуравдагч этгээдийн барьцааны зүйл байх;</p> <p>(2) Барьцаа хөрөнгө нь шаардах эрхийн зөрчилгүй (ТЗК-руу шаардах эрх нь бүрэн шилжих боломжтой байх);</p> <p>(3) Барьцаа хөрөнгө нь үнэт цаасны багцад багтаж байгаа хэвийн зээлээс өөр хэвийн зээлд давхар харьяалагдаж болно. Уг тохиолдолд зээл чанаргүй ангилагдсан бол үнэт цаасанд харьяалагдах зээлийн төлбөрийг тухайн аж ахуйн нэгж тэргүүн ээлжинд барагдуулахыг хүлээн зөвшөөрсөн байна;</p> <p>(4) Барьцаа хөрөнгийн үнэлгээг үнэт цаасжуулалт хийгдэхээс 6 сараас багагүй хугацааны өмнө хийсэн байх;</p> <p>(5) Хөдлөх эд хөрөнгө барьцаалж буй тохиолдолд Хөдлөх эд хөрөнгө болон</p>	<p>(1) Банкны шаардлагыг хангасан өөрийн өмчлөлийн эсвэл гуравдагч этгээдийн барьцааны зүйл байх;</p> <p>(2) Барьцаа хөрөнгө нь шаардах эрхийн зөрчилгүй (ТЗК-руу шаардах эрх нь бүрэн шилжих боломжтой байх);</p> <p>(3) Барьцаа хөрөнгө нь үнэт цаасны багцад багтаж байгаа хэвийн зээлээс өөр хэвийн зээлд давхар харьяалагдаж болно. Уг тохиолдолд зээл чанаргүй ангилагдсан бол үнэт цаасанд харьяалагдах зээлийн төлбөрийг тухайн аж ахуйн нэгж тэргүүн ээлжинд барагдуулахыг хүлээн зөвшөөрсөн байна;</p> <p>(4) Барьцаа хөрөнгийн үнэлгээг үнэт цаасжуулалт хийгдэхээс 6 сараас багагүй хугацааны өмнө хийсэн байх;</p> <p>(5) Хөдлөх эд хөрөнгө барьцаалж буй тохиолдолд Хөдлөх эд хөрөнгө болон</p>

² Уул уурхайн бус экспортлогч аж ахуйн нэгжийн хувьд агуулах дахь бараа материал, экспортын гэрээгээр баталгаажсан ирээдүйн борлуулалтын орлогоо барьцаалж болно.

№	ЗЭЭЛИЙН НӨХЦӨЛ	ЖИЖИГ, ДУНД ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН САЛБАР	ҮЙЛЧИЛГЭЭ, ХУДАЛДААНЫ САЛБАР	ҮҮЛҮҮРХАЙН БУС ЭКСПОРТ, БОЛОВСРУУЛАХ ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН САЛБАР
		эдийн бус хөрөнгийн барьцааны тухай хуулийн 7 дугаар зүйлд заасан барьцаа хөрөнгө байна.	эдийн бус хөрөнгийн барьцааны тухай хуулийн 7 дугаар зүйлд заасан барьцаа хөрөнгө байна.	эдийн бус хөрөнгийн барьцааны тухай хуулийн 7 дугаар зүйлд заасан барьцаа хөрөнгө байна.
12	Зээл үнэлгээний харьцаа	Зээл болон барьцаа хөрөнгийн үнэлгээний харьцаа нь 70 хувиас ихгүй байх	Зээл болон барьцаа хөрөнгийн үнэлгээний харьцаа нь 70 хувиас ихгүй байх	Зээл болон барьцаа хөрөнгийн үнэлгээний харьцаа нь 70 хувиас ихгүй байх
13	Санхүүгийн тайлангийн шалгуур	Аж ахуйн нэгжийн хувьд: Сүүлийн 2 жилийн баталгаажсан тайлан байх (Хэрэв 2 жилийн дотор байгуулагдсан бол байгуулагдсанаас хойших санхүүгийн баталгаажсан тайлан, шинээр үүсгэн байгуулагдсан бол эхлэлтийн баланс) Иргэдийн хувьд: Банкны дотоод тайлан болон бусад баримт	Сүүлийн 2 жилийн баталгаажсан тайлан байх (Хэрэв 2 жилийн дотор байгуулагдсан бол байгуулагдсанаас хойших санхүүгийн баталгаажсан тайлан, шинээр үүсгэн байгуулагдсан бол эхлэлтийн баланс)	Сүүлийн 2 жилийн баталгаажсан тайлан байх (Хэрэв 2 жилийн дотор байгуулагдсан бол байгуулагдсанаас хойших санхүүгийн баталгаажсан тайлан, шинээр үүсгэн байгуулагдсан бол эхлэлтийн баланс)
14	Бусад	(1) Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу үүсгэн байгуулагдсан, Монгол Улсад үйл ажиллагаа эрхэлдэг байх; (2) Санхүүжилтийг зориулалтын бусаар ашигласан нь шалгалтаар тогтоогдсон тохиолдолд санхүүжилтийг эргүүлэх төлөх	(1) Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу үүсгэн байгуулагдсан, Монгол Улсад үйл ажиллагаа эрхэлдэг байх; (2) Санхүүжилтийг зориулалтын бусаар ашигласан нь шалгалтаар тогтоогдсон тохиолдолд санхүүжилтийг эргүүлэх төлөх (3) Бөөний болон жижиглэн худалдааны салбар нь 200-с доошгүй ажилтантай байна.	(1) Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу үүсгэн байгуулагдсан, Монгол Улсад үйл ажиллагаа эрхэлдэг байх; (2) Санхүүжилтийг зориулалтын бусаар ашигласан нь шалгалтаар тогтоогдсон тохиолдолд санхүүжилтийг эргүүлэх төлөх